

การออกแบบลายพิมพ์สกรีนบนเสื้อยืดที่ระลึกเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ในจังหวัดจันทบุรี

Screen Printing on Souvenir T-shirt Design for Promoting Creative Economy in Chanthaburi Province

เบญจพร ประจง, ธนวัฒน์ กันภัย

สาขาวิชาศิลปกรรม คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทคัดย่อ

การออกแบบลายพิมพ์สกรีนบนเสื้อยืดที่ระลึกเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในจังหวัดจันทบุรี มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อสำรวจความต้องการต่อการออกแบบลายพิมพ์สกรีนของผู้ประกอบการสินค้าประเภทเสื้อยืดที่ระลึกจากแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมในจังหวัดจันทบุรี 2) เพื่อให้ได้ข้อมูลเพื่อใช้ประกอบในการออกแบบลายพิมพ์สกรีนบนเสื้อยืดที่ระลึกที่สอดคล้องความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

วิธีดำเนินการวิจัย คือ 1) ศึกษาข้อมูลที่เป็นแนวทางในการหาอัตลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง 5 แห่ง ของจังหวัดจันทบุรี ได้แก่ วัดสวนบ้านแก้ว รอยพระพุทธรูปที่เขาคิชฌกูฏ หาดเจ้าหลาว หาดแหลมสิงห์ น้ำตกพลิ้ว 2) สำรวจความต้องการเบื้องต้นของผู้ผลิตและผู้จำหน่ายที่มีต่อการพัฒนารูปแบบของสินค้าประเภทเสื้อยืดที่ระลึก 3) สำรวจความต้องการเบื้องต้นของผู้บริโภคและผู้ที่มีต่อการพัฒนารูปแบบของสินค้าประเภทเสื้อยืดที่ระลึก 4) นำข้อมูลที่ได้เหล่านั้นมาเป็นแนวทางในการออกแบบและพัฒนาลายพิมพ์สกรีนที่สามารถบ่งบอกถึงอัตลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ จำนวนแหล่งละ 2 รูปแบบ รวมทั้งหมด 10 รูปแบบ 5) ประเมินผลผลงานออกแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านศิลปะและการออกแบบ พร้อมทั้งให้ข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาลายพิมพ์สกรีนบนเสื้อยืดที่ระลึกประจำแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดจันทบุรีต่อไป

ผลการวิจัยพบว่า

1. สินค้าประเภทเสื้อยืดที่ระลึกทำมือในแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง 5 แห่ง ของจังหวัดจันทบุรี ได้แก่ วัดสวนบ้านแก้ว รอยพระพุทธรูปที่เขาคิชฌกูฏ หาดเจ้าหลาว หาดแหลมสิงห์ น้ำตกพลิ้ว นั้นมีรูปแบบให้เลือกซื้อไม่มากนัก ลายพิมพ์ส่วนใหญ่เป็นข้อความหรือรูปภาพที่เรียบง่าย มีการพิมพ์สกรีนทับซ้อนสีเพียง 1 – 3 สี สิ่งที่ผู้ผลิตผู้จำหน่ายและผู้บริโภคต้องการให้มีการพัฒนา คือ 1) ลายพิมพ์ที่มีทั้งข้อความและรูปภาพที่บ่งบอกถึงอัตลักษณ์และเสน่ห์ของแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ เช่น ลายพิมพ์ “หาดเจ้าหลาว” ควรเป็นภาพทิวทัศน์ทะเล ลายเส้นสนุกสนานและมีสีสันทันสมัย ส่วนลายพิมพ์ “น้ำตกพลิ้ว” ควรเป็นภาพทิวทัศน์น้ำตก มีก้อนหินและฝูงปลา การจัดภาพควรที่มีลักษณะเรียบง่าย เป็นต้น 2) ลักษณะลายพิมพ์สกรีนควรเป็นแบบทับซ้อนหลายสีเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า แต่ปัญหา คือ ช่างผู้ผลิตขาดความรู้และทักษะในกระบวนการพิมพ์ซิลค์สกรีนแบบทับซ้อนหลายสี และมีต้นทุนค่อนข้างสูง

2. จากการออกแบบเพื่อพัฒนาลายพิมพ์สกรีนสินค้าประเภทเสื้อยืดที่ระลึกประจำแหล่งท่องเที่ยว ที่มีชื่อเสียง 5 แห่ง ของจังหวัดจันทบุรีนี้มีความสอดคล้องความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และได้รับการประเมินผลโดยผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้ 1) การออกแบบพัฒนาลายพิมพ์ของแต่ละแหล่งท่องเที่ยวจำนวน 10 รูปแบบนี้มีความสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย 2) ลายพิมพ์แต่ละลายมีสีสันความสวยงามน่าสวมใส่ 3) สามารถบ่งบอกถึงอัตลักษณ์ของแต่ละแหล่งท่องเที่ยวได้ชัดเจน 4) รูปแบบของสินค้ามีความน่าสนใจมากขึ้น นักท่องเที่ยวและผู้สนใจได้มีโอกาสเลือกซื้อเสื้อยืดที่ระลึกในรูปแบบใหม่ 5) สินค้ามีมูลค่าเพิ่มขึ้น

การวิจัยเรื่อง การออกแบบลายพิมพ์สกรีนบนเสื้อยืดที่ระลึกเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในจังหวัดจันทบุรี นี้เป็นการต่อยอดองค์ความรู้ด้านการพิมพ์ซิลค์สกรีนที่สามารถสร้างคุณค่าและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบลายพิมพ์สกรีนแบบทับซ้อนหลายสี และปัจจุบันมีเครื่องพิมพ์เสื้อยืดที่ควบคุมการทำงานด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีราคาที่ไม่สูงมากนักในการพิมพ์ลายสกรีนตามต้องการในระยะเวลาอันรวดเร็ว ดังนั้น การผลิตควรคำนึงถึงกระบวนการออกแบบเป็นสำคัญ

คำสำคัญ : การออกแบบ ลายพิมพ์สกรีน เสื้อยืดที่ระลึก เศรษฐกิจสร้างสรรค์

Abstract

The research entitled “Screen Printing on Souvenir T-shirt Design for Promoting Creative Economy in Chanthaburi Province” aims 1) to do a needs assessment survey on the screen printing design for the souvenir T-shirts and 2) to gather information for the screen printing design on the souvenir T-shirts which can be the best match with the target group’s needs.

The research methodology is consisted of the following steps. 1) The researchers started with the study of information about the five famous tourist attractions in Chanthaburi: Wang Suan Ban Kaew, the Buddha’s Footprint on Khao Khitchakut, Chao Loa Beach, Laem Sing Beach, and Phliew Waterfall. This step is to gain some guidelines and seek for each tourist attraction’s identity. 2) The researchers then did a needs assessment survey to search for the souvenir manufactures and distributors’ needs on the screen printing design for the souvenir T-shirts. 3) The researchers did a needs assessment survey to seek for the consumers’ basic needs and those interested in developing the souvenir T-shirt design. 4) The researchers finally made use of all gathered data to guide the way to design and eventually develop the ten patterns of the screen printing design which can reflect each tourist attraction’s identity. The researchers ultimately received the two designed patterns for each tourist attraction. All the completed ten patterns and designs were then evaluated by the artistic and skillful experts. The experts gave some beneficial recommendations for the future screen printing design on the souvenir T-shirts as well.

The research findings were revealed as follows:

1. The souvenir T-shirt designs and patterns in the five tourist places of Chanthaburi, which are Wang Suan Ban Kaew, the Buddha’s Footprint on Khao Khitchakut, Chao Loa Beach, Laem Sing Beach, and Phliew Waterfall, are still limited. The screen printing patterns are mostly printed with the simple words and pictures together with a few printing colors. The manufactures and consumers also showed their needs to develop the following designs and patterns. 1) The T-shirts representing the tourist places’ identity and charm are suggested. The simple words “Chao Loa Beach” should be replaced by the sea scenery as well as the modern, colorful, and lively lined figures. The screen printed word “Phliew Waterfall” should be replaced by the waterfall scenery with the simple pictures of rocks and fish. 2) The lined patterns should be increased with more printing colors in order to add more value to the products. However, the manufactures do not have knowledge and skill of the screen printing with multicolor which are highly priced.
2. The evaluation results assessed by the experts are as follows: 1) all the ten screen printing patterns and designs are the best match with the target group’s needs, 2) each T-shirt with the screen printing lined figure is colorful, attractive, and comfortably wearable, 3) the designs can obviously reflect each tourist attraction’s identity and the tourists have more choices on selecting new designed T-shirts, and 5) the products have more value.

The research entitled “Screen Printing on Souvenir T-shirt Design for Promoting Creative Economy in Chanthaburi Province” is the extended study of the screen printing knowledge which can be valuable and facilitating the multicolored screen printing design. Moreover, there is presently a non-expensive computerized screen printing machine available to rapidly support the massive screen printing products. Therefore, the manufacturers can now mainly focus on the T-shirt designing process.

Keywords : Design , Silk screen printing techniques, Souvenir T-shirt Design, Creative Economy

บทนำ

จากอดีตจนถึงปัจจุบันประเทศไทยมีทรัพยากรและสถานที่ท่องเที่ยวหลากหลายแห่ง โดยภาครัฐได้มีการรณรงค์ให้ประชาชนในประเทศท่องเที่ยวในประเทศไทยให้มากขึ้น จนในปัจจุบันสามารถพัฒนาเป็นอุตสาหกรรมหลักในระบบเศรษฐกิจของประเทศไปแล้ว ซึ่งนำไปสู่โอกาสในการจัดหางานโดยมีการกระจายรายได้ไปสู่ภาคประชาชนและภาคเศรษฐกิจของภาคนั้นๆ ในประเทศ ดังนั้นเมื่อมีผลกระทบใดๆ เกิดขึ้นต่อการท่องเที่ยวผลกระทบนั้นๆ ย่อมมีผลต่อประชาชน และเศรษฐกิจของประเทศด้วย ซึ่งสินค้าที่ระลึกเป็นสินค้าประเภทหนึ่งที่สามารถสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนและในจังหวัดนั้นๆ โดยแต่ละภาคของประเทศไทยจะมีลักษณะสินค้าของที่ระลึกของฝากที่แตกต่างกัน เนื่องจากมีทรัพยากรพื้นเมืองที่มีลักษณะต่างกันไปตามสภาพภูมิศาสตร์ของประเทศ ดังนั้น ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการผลิตและการปรับปรุงสินค้าของที่ระลึกในการท่องเที่ยวให้ควบคู่กับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรตามธรรมชาติ จึงเป็นสิ่งที่ทุกภาคส่วนให้ความสำคัญ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เลือกซื้อไปเป็นของฝากของที่ระลึก ซึ่งมีคุณค่าและมีประสิทธิภาพควบคู่กันไป

จังหวัดบุรีรัมย์เป็นจังหวัดหนึ่งที่มีทรัพยากรและสถานที่ท่องเที่ยวหลากหลาย มีความสำคัญในระดับประเทศในทุกๆ ด้าน ด้านเศรษฐกิจ ที่เมืองบุรีรัมย์มีองค์ประกอบหลายอย่างที่ทำให้เศรษฐกิจดี เช่น ผลผลิตทางการเกษตร มีพืชไร่ พืชสวนที่สร้างชื่อเสียงสร้างรายได้ให้กับชาวจังหวัดบุรีรัมย์เป็นอย่างมากก็คือ พริกไทย กระวาน (พืชตระกูลข่า) เงาะ ทุเรียน มังคุด ลำไย ลองกอง ยางพารา ฯลฯ ด้านการเมือง มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีความสามารถเป็นตัวแทนของพรรคการเมืองใหญ่ที่มีชื่อเสียง สามารถพัฒนาจังหวัดให้มีความเจริญได้ นอกจากนั้นด้านการท่องเที่ยว มีสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญที่มีชื่อเสียง เช่น หาดเจ้าหลาว คังวิมาน คังกระเบน แหลมเสด็จ หาดแหลมสิงห์ น้ำตกพลิว น้ำตกคลองนารายณ์ น้ำตกสอยดาว รอยพระพุทธรูปที่เขาคิชฌกูฏ เป็นต้น ด้านการประมง เนื่องจากบุรีรัมย์มีพื้นที่ติดทะเลจึงมีอาชีพทำประมง ได้แก่ การเลี้ยงกุ้ง เลี้ยงปลา เลี้ยงปู การทำกะปิที่ได้จากกุ้งตัวเล็กๆ เรียกว่าเคย มีรสชาติอร่อยมาก ด้านศิลปกรรม มีเมืองประวัติศาสตร์ที่เก่าแก่มีความเจริญทางด้านศิลปวัฒนธรรมที่หลากหลาย มีหลักฐานปรากฏให้เห็นจนถึงปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นงานทัศนศิลป์ เช่น งานจิตรกรรม งานประติมากรรม งานสถาปัตยกรรม ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นงานที่มีคุณค่าต่อวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ สะท้อนถึงภูมิปัญญาที่แฝงด้วยปรัชญา ความเชื่อ ความศรัทธาที่มีต่อศาสนาทั้งสิ้น ด้วยเหตุผลเหล่านี้ทำให้บุรีรัมย์กลายเป็นจังหวัดที่มีชื่อเสียงในระดับต้นๆ ของประเทศ

การท่องเที่ยวเป็นยุทธศาสตร์หลักของจังหวัดบุรีรัมย์อีกยุทธศาสตร์หนึ่ง ทิศทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวจะต้องทำไปพร้อมกันทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว พัฒนาด้านบริการ พัฒนามาตรฐานและคุณภาพ ต่างๆ การดูแลรักษาความสะอาดเรื่องสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน จุดที่จะเน้นหนักคือเรื่องการประชาสัมพันธ์การเปิดเมืองท่องเที่ยว ในช่วงที่มีเทศกาล มีงานต่างๆ เข้ามา เพื่อจะเปิดการท่องเที่ยวของบุรีรัมย์ให้นักท่องเที่ยวและคนทั่วไปได้รู้จัก

จากข้อมูลดังกล่าวคณะวิจัยจึงเล็งเห็นว่าโครงการวิจัย เรื่อง การออกแบบลายพิมพ์สกรีนบนเสื้อยืดที่ระลึกเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในจังหวัดบุรีรัมย์ นอกจากจะเป็นส่วนหนึ่งที่จะสนับสนุนการท่องเที่ยวในจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นการสร้างคุณค่าและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบลายพิมพ์สกรีนบนเสื้อยืด เป็นส่วนสำคัญในการเผยแพร่อัตลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมในจังหวัดบุรีรัมย์ และนำรายได้สู่ชุมชนฯ และประเทศไทยมากขึ้นแล้วยังเป็นการต่อยอดองค์ความรู้ด้านการพิมพ์ซิลค์สกรีนอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1. เพื่อสำรวจความต้องการต่อการออกแบบลายพิมพ์สกรีนของผู้ประกอบการสินค้าประเภทเสื้อยืดที่ระลึกจากแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมในจังหวัดบุรีรัมย์

2. เพื่อให้ได้ข้อมูลเพื่อใช้ประกอบในการออกแบบลายพิมพ์สกรีนบนเสื้อยืดที่ระลึกที่สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

ขอบเขตของโครงการวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่

ในการศึกษาครั้งนี้ทำการศึกษาจากแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมในจังหวัดบุรีรัมย์ ได้แก่

1. วังสวนบ้านแก้ว
2. รอยพระพุทธรูปที่เขาคิชฌกูฏ
3. หาดเจ้าหลาว
4. หาดแหลมสิงห์
5. น้ำตกพลิ้ว

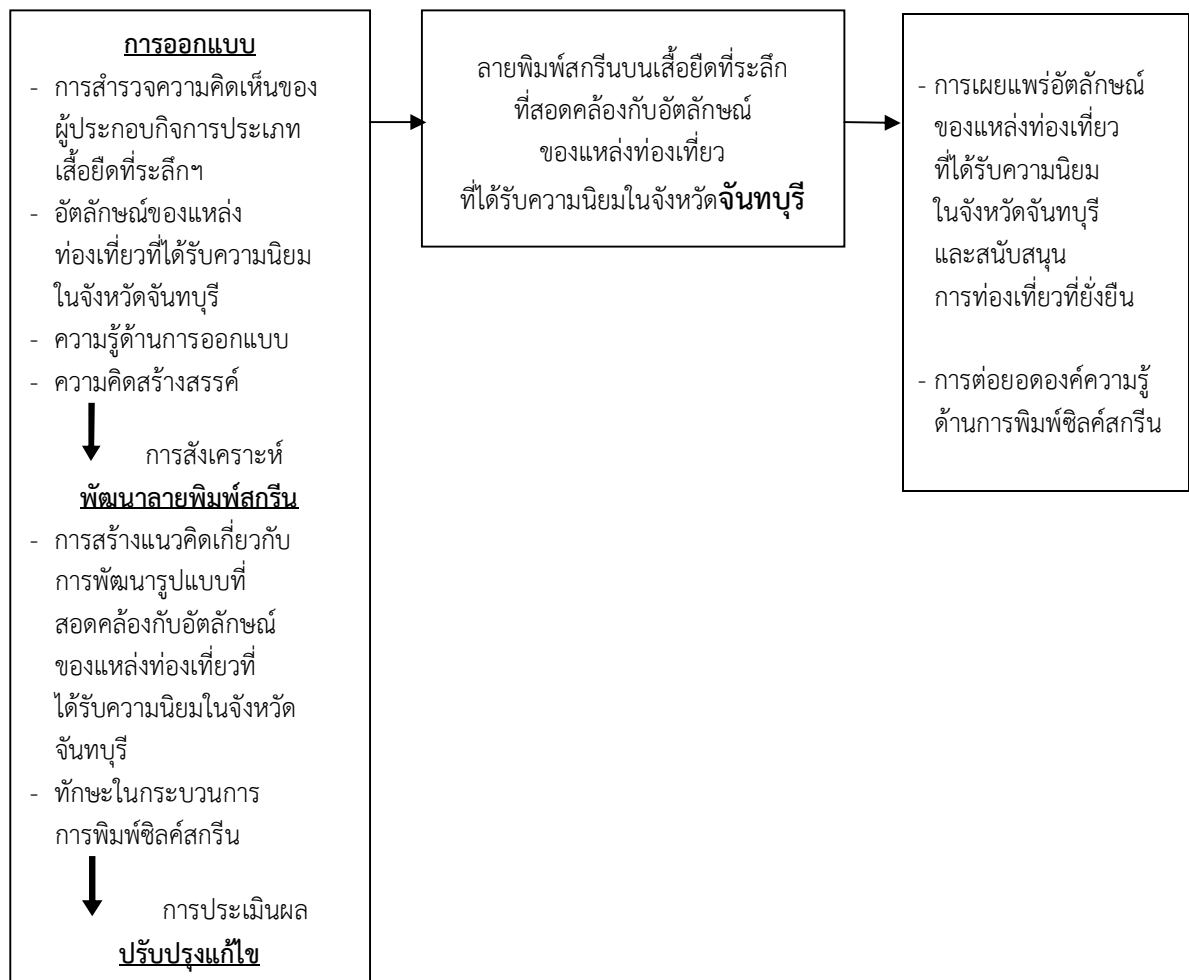
2. จำนวนประชากร/ กลุ่มเป้าหมาย

ในการศึกษาครั้งนี้ทำการศึกษาจากผู้ผลิต ผู้ประกอบการและผู้สนใจสินค้าประเภทเสื้อยืดที่ระลึกจากแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมในจังหวัดจันทบุรี

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาความต้องการต่อการออกแบบลายพิมพ์สกรีนของผู้ประกอบการสินค้าประเภทเสื้อยืดที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมในจังหวัดจันทบุรี เพื่อออกแบบลายพิมพ์สกรีนที่มีความสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลทางเศรษฐกิจ รายได้ หรือผลผลิตที่เพิ่มขึ้น

1.1 สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าที่ระลึกประเภทเสื้อยืดที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมในจังหวัดจันทบุรี

1.2 ได้ออกแบบลายพิมพ์สกรีนบนเสื้อยืดที่ระลึกฯ ที่สอดคล้องความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

1.3 ส่งเสริมการนำความคิด “เศรษฐกิจสร้างสรรค์” มาเชื่อมโยงกันระหว่างระบบเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสังคมให้มีปฏิสัมพันธ์กับทรัพย์สินทางปัญญาและการท่องเที่ยว

2 ผลทางสังคม

2.1 ได้ถ่ายทอด เผยแพร่อัตลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมในจังหวัดจันทบุรีแก่นักท่องเที่ยวผู้มาเยือนและบุคคลทั่วไปในเสื้อยืดที่ระลึก

2.2 ส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดจันทบุรี และสนับสนุนการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนในประเทศ

3 ผลประโยชน์ทางวิชาการ

3.1 เพื่อเป็นการต่อยอดองค์ความรู้ด้านการพิมพ์ซิลค์สกรีนเพื่อพัฒนากระบวนการออกแบบลายพิมพ์สกรีนบนเสื้อยืด

นิยามศัพท์

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ศัพท์บางคำในความหมายและขอบเขตจำกัด ดังนี้

1 การออกแบบ (Design)

หมายถึง การลำดับความคิดและจินตนาการของคนเราอย่างมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน แล้วถ่ายทอดออกมาเป็นชิ้นงานหรือผลงานได้อย่างเป็นขั้นเป็นตอน เพื่อแสดงให้ผู้อื่นสามารถมองเห็นรับรู้หรือ สัมผัสได้ และเป็นที่น่าสนใจในผลงานร่วมกัน

2 การพัฒนาผลิตภัณฑ์ (Product Development Stages)

หมายถึง การดำเนินการเพื่อปรับปรุงผลิตภัณฑ์ที่พัฒนามาจากเครื่องใช้ไม้สอย เครื่องประดับหรือวัตถุทางศิลปะ โดยกำหนดให้ออกมาในรูปแบบที่แตกต่างกันออกไปตามอิทธิพลของสิ่งต่างๆ ตั้งแต่เริ่มสร้างสืบต่อกันมาเช่น ความผูกพันกับความเชื่อ ศาสนา การเมือง วัฒนธรรมเศรษฐกิจและสังคม ฯลฯ ทำให้มีรูปแบบที่แตกต่างกันมากมาย

3 สินค้าที่ระลึก (Handmade.)

หมายถึง สิ่งของที่เกิดจากการที่มนุษย์ซึ่งเป็นสัตว์สังคมได้สร้างขึ้นหรือนำมาใช้ จากการที่คบหากัน ทำให้เกิดความผูกพันกันโดยมีการบันทึกเรื่องราว เหตุการณ์ บุคคล ตลอดจนสิ่งต่างๆ ที่ได้รับสัมผัสรับรู้ในลักษณะของความทรงจำ และเมื่อเวลาผ่านไป ความทรงจำในสิ่งที่ได้สัมผัสอาจเกิดความลืมเลือนไป ดังนั้นมนุษย์จึงพยายามหาวิธีกระตุ้นความทรงจำในเรื่องราวที่ได้เกี่ยวข้อง โดยการออกแบบสร้างสรรค์สื่อหรือสิ่งใดๆ เพื่อใช้กระตุ้นจิตใจให้เกิดการระลึกถึงเรื่องราวที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอๆ

4 เสื้อยืดที่ระลึก (Souvenir T-shirt Design.)

หมายถึง รูปแบบของเสื้อยืดที่ระลึก จะประกอบด้วยภาพและข้อความที่ถือได้ว่าเป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่นนั้นๆ

5 การพิมพ์ซิลค์สกรีน (Silk screen printing.)

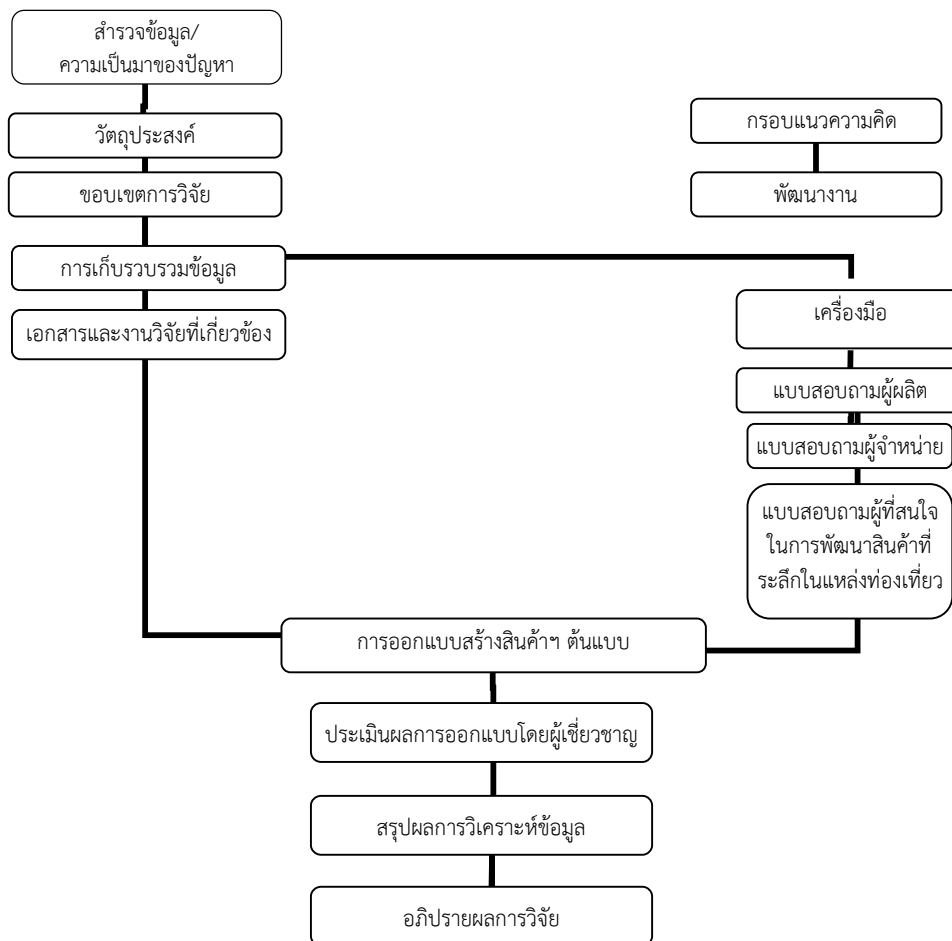
หมายถึง การพิมพ์โดยปาดหมึกพิมพ์ผ่านผ้าที่มีรูตะแกรงด้วยยางปาด ซึ่งเป็นการพัฒนามาจากการพิมพ์ฉลุที่ใช้สีกาด้วยการพ่นสีผ่านลวดตะแกรง พัฒนามาเป็นการพิมพ์ภาพ โดยอิงผ้าบนกรอบไม้แล้วอัดลงลายพิมพ์ด้วยกาวอัดที่เรียกว่า ซิลค์สกรีน (Silk Screen)

6 เศรษฐกิจสร้างสรรค์ Creative Economy)

หมายถึง แนวคิดปฏิบัติที่สร้างมูลค่าของสินค้าและบริการโดยที่ไม่ต้องใช้ทรัพยากรมากนัก ใช้ความคิดและความสร้างสรรค์

วิธีการดำเนินการวิจัย

เพื่อให้งานวิจัยบรรลุตามวัตถุประสงค์จึงได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ (Interview schedule) ที่พัฒนาขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง นอกจากนั้น ยังมีเครื่องมือที่สำคัญ ได้แก่ แบบสังเกต แบบบันทึกและแบบทดสอบ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลที่มีคุณภาพควรมีลักษณะที่สำคัญ ได้แก่ มีความเที่ยง มีความตรง มีความเป็นปรนัย มีความง่าย มีอำนาจจำแนก และมีประสิทธิภาพ

ในออกแบบลายพิมพ์สกรีนบนเสื้อยืดที่ระลึกเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในจังหวัดจันทบุรี มีเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

1. การสร้างเครื่องมือ แบบสอบถาม
2. ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ศึกษาความคิดเห็นและวิธีการออกแบบของผู้ผลิต และสอบถามผู้บริโภคเพื่อทราบถึงสิ่งที่ผู้ใช้ต้องการ เช่น ความนิยม ความทันสมัย ความเป็นเอกลักษณ์เป็นแบบฉบับของท้องถิ่น ราคา คุณภาพ ความน่าสนใจ รักษาทำความสะอาดง่าย เป็นต้น เป็นแบบสอบถามโดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความต้องการของกลุ่มผู้ผลิตและผู้จำหน่าย ด้านความนิยมและรูปแบบและลวดลายของเสื้อยืดที่นำมาออกแบบในปัจจุบัน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความต้องการของกลุ่มผู้บริโภคในด้านความพึงพอใจของสินค้าประเภทเสื้อที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมในจังหวัดจันทบุรี ได้แก่ วัดสวนบ้านแก้ว รอยพระพุทธรูปที่เขาคิชฌกูฏ หาดเจ้าหลาว หาดแหลมสิงห์ น้ำตกพลิ้ว

2.2 แบบสอบถามความพึงพอใจในสินค้าประเภทเสื้อที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมในจังหวัดจันทบุรี ได้แก่ วัดสวนบ้านแก้ว รอยพระพุทธรูปที่เขาคิชฌกูฏ หาดเจ้าหลาว หาดแหลมสิงห์ น้ำตกพลิ้ว แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อรูปแบบของสินค้าประเภทเสื้อที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมในจังหวัดจันทบุรี ได้แก่ วัดสวนบ้านแก้ว รอยพระพุทธรูปที่เขาคิชฌกูฏ หาดเจ้าหลาว หาดแหลมสิงห์ น้ำตกพลิ้ว

3. จากการสรุปผลความคิดเห็นที่มีต่อรูปแบบของสินค้าประเภทเสื้อที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมในจังหวัดจันทบุรี ได้แก่ วัดสวนบ้านแก้ว รอยพระพุทธรูปที่เขาคิชฌกูฏ หาดเจ้าหลาว หาดแหลมสิงห์ น้ำตกพลิ้ว ผู้วิจัยได้นำหลักทฤษฎีในการออกแบบ โดยออกแบบลายสกรีนบนเสื้อที่ระลึก แหล่งละ 2 แบบ และได้สร้างเครื่องมือเพื่อรับการตรวจประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อสรุปออกมาเป็นผลิตภัณฑ์ต้นแบบ

3.1 ผู้ทรงคุณวุฒิ หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญ ผู้มีความสามารถในการประเมินผลการออกแบบสินค้าประเภทเสื้อที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมในจังหวัดจันทบุรี ได้แก่ วัดสวนบ้านแก้ว รอยพระพุทธรูปที่เขาคิชฌกูฏ หาดเจ้าหลาว หาดแหลมสิงห์ น้ำตกพลิ้ว เพื่อประเมินความพึงพอใจและแสดงความคิดเห็น ที่มีต่อการออกแบบ โดยผู้วิจัยจะได้นำผลความคิดเห็นนั้นมาสรุปผลการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ในความพึงพอใจ ความคิดเห็น และเพื่อนำมาใช้ประโยชน์หรือแนวทางในการพัฒนารูปแบบ โดยระดับความคิดเห็นของผู้ประเมินเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า ซึ่งเป็นแบบสอบถามกำหนดค่า 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง ผลประเมินอยู่ในระดับ ดีมาก
- 4 หมายถึง ผลประเมินอยู่ในระดับ ดี
- 3 หมายถึง ผลประเมินอยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง ผลประเมินอยู่ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง ผลประเมินอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากการที่ผู้จัดทำโครงการได้ทำการศึกษาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ และรวบรวมแบบสัมภาษณ์ แบบสอบถามเสร็จสิ้นแล้วนั้น จะได้ข้อมูล ดังนี้

1. การสัมภาษณ์

ได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ผลิต ผู้จำหน่าย และผู้บริโภคสินค้าประเภทเสื้อที่ระลึกในแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมในจังหวัดจันทบุรี ได้แก่ วัดสวนบ้านแก้ว รอยพระพุทธรูปที่เขาคิชฌกูฏ หาดเจ้าหลาว หาดแหลมสิงห์ น้ำตกพลิ้ว

2. การหารูปแบบ ความคิด (idea)

เพื่อนำมาวิเคราะห์แล้วทำการออกแบบเพื่อนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินผลและแสดงความคิดเห็น

3. การค้นคว้าจากตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการทำงาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการประเมิน ผู้วิจัยได้นำมาดำเนินการดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้จากการใช้เครื่องมือ

นำมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้และทำการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยของข้อมูลเพื่อทำการสรุปหาค่าเฉลี่ย และนำภาพรวมของแต่ละด้านในรูปของตาราง และแปรผลด้วยการบรรยาย

2. เกณฑ์ในการพิจารณาค่าเฉลี่ย

ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการพิจารณาค่าเฉลี่ยของระดับความต้องการและระดับความพึงพอใจ รวมถึงระดับความคิดเห็นจากแบบสอบถาม โดยใช้คุณสมบัติแบบต่อเนื่องของคะแนนไว้ในแนวเทียบผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ซึ่งพิจารณาตามเกณฑ์การประเมิน โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	พึงพอใจมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	พึงพอใจมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	พึงพอใจปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	พึงพอใจน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	พึงพอใจน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ค่าสถิติเบื้องต้น

1. หาค่าร้อยละ (Percent)
2. หาค่าเฉลี่ย (Mean)

การประเมินและสรุปผลโครงการ

ในการประเมินผลโครงการ ผู้วิจัยใช้วิธีการพรรณนาในการสรุปผลข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ทำวิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการที่สอดคล้องบรรลุลักษณะตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สภาพทั่วไปและความต้องการเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง ความต้องการเบื้องต้นที่เกี่ยวกับการพัฒนาตลาดขายพืชผักสวนครัวของเสื่อยี่ดที่ระลึกในสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ 5 แห่ง ได้แก่ วัดสวนบ้านแก้ว รอยพระพุทธบาทที่เขาชีเมี่ยง หาดเจ้าหลาว หาดแหลมสิงห์ น้ำตกพลิว
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการออกแบบตลาดขายพืชผักสวนครัวของเสื่อยี่ดที่ระลึกเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในจังหวัดจันทบุรีเพื่อเป็นทางเลือกในการผลิต
3. ผลประเมินความพึงพอใจของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญในการพัฒนาตลาดขายพืชผักสวนครัวของเสื่อยี่ดที่ระลึกเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในจังหวัดจันทบุรี

ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับสินค้าประเภทเสื่อยี่ดที่ระลึกของผู้ผลิต

จากการวิเคราะห์จากผู้ผลิตโดยภาพรวม พบว่าผู้ผลิตมีความคิดเห็นในการออกแบบตลาดขายของเสื่อยี่ดที่ระลึกของตน คือ การออกแบบนิยมใช้ทั้งอักษรและรูปภาพเพื่อแสดงให้เห็นถึงอัตลักษณ์ของสถานที่ท่องเที่ยวได้ชัดเจน เช่น สถานที่ ชื่อความที่สื่อความหมายถึงเมืองจันทร์ ตัวอักษรที่เข้ากับภาพประกอบ เป็นต้น ในส่วนของการผลิตขายนั้นจะเป็นลายซ้ำๆ ตามที่ลูกค้าหรือผู้นำไปจำหน่ายสั่งมา ส่วนขั้นตอนและกระบวนการของการพิมพ์สกรีนนั้นส่วนใหญ่จะพิมพ์เพียงสีเดียวหรือมากที่สุดเพียงสามสีเท่านั้น ซึ่งแท้จริงแล้วต้องการที่จะพิมพ์ทับซ้อนหลายๆ สี เพื่อสร้างความแปลกใหม่ให้กับเสื่อยี่ดที่ระลึกและน่าจะเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าด้วย แต่ปัญหาคือ ไม่เข้าใจในกระบวนการพิมพ์ว่าจะพิมพ์ทับซ้อนอย่างไรให้งานออกมาสวยงาม น่าสนใจ และต้นทุนการผลิตค่อนข้างสูง

ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับสินค้าประเภทเสื่อยี่ดที่ระลึกของผู้จำหน่าย

จากการวิเคราะห์จากผู้จำหน่ายโดยภาพรวม พบว่าได้แรงจูงใจจากจังหวัดที่สนับสนุนและส่งเสริมบริเวณแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง จากการที่มีนักท่องเที่ยวมาหลังไหลมาเยิ้มชมและซื้อสินค้าที่ระลึกกลับไปจำนวนมาก จึงใช้ประสบการณ์ของตนเองที่มีเป็นหลักในการพิจารณาเลือกจำหน่ายสินค้าประเภทเสื่อยี่ดที่ระลึก ซึ่งความต้องการของตลาดในกลุ่มของผู้บริโภคส่วนใหญ่นิยมเสื่อยี่ดที่มีทั้งข้อความอักษรและรูปภาพ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงอัตลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวนั้น ข้อเสนอแนะของผู้จำหน่ายคือ ด้านรูปแบบและการออกแบบของสินค้าควรมีความหลากหลายมากกว่าเดิม เพื่อเป็นที่จดจำแก่ผู้พบเห็นและผู้บริโภคในการซื้อผลิตภัณฑ์นั้นซ้ำอีก เช่น การส่งเสริมภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ อัตลักษณ์และวัฒนธรรมของท้องถิ่น อาคารและสถานที่ ชื่อความที่สื่อความหมายถึงเมืองจันทร์ รหัสไปรษณีย์ ฯลฯ การเพิ่มสีสันให้ชิ้นงาน ควรจะมีการพัฒนาเทคนิคการพิมพ์สกรีนให้มีการ

ทับซ้อนสีเพิ่มขึ้น เพื่อสร้างความแปลกใหม่ และน่าจะเป็นวิธีการหนึ่งในการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าด้วย ด้านราคาควรเหมาะสมกับสินค้า และควรพัฒนาสินค้าให้มีคุณภาพ เพื่อดึงดูดให้ผู้บริโภคสนับสนุนสินค้าที่ระลึกเป็นการสนับสนุนการท่องเที่ยวอย่างเข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้สนใจในสินค้าประเภทเสื้อยืดที่ระลึก

ผู้วิจัยได้จัดเก็บข้อมูลแต่ละพื้นที่ ได้ข้อมูลสรุปแต่ละพื้นที่ ดังนี้

1. วังสวนบ้านแก้ว

ผู้บริโภคที่สนใจและตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 20-25 ปี เป็นนักเรียนนักศึกษา มีความต้องการให้ออกแบบและพัฒนาเสื้อยืดที่ระลึก “วังสวนบ้านแก้ว” โดยนิยมเสื้อสีขาวแบบพอดิตัว ไม่ใหญ่หรือเล็กจนเกินไป ราคา 101 – 300 บาท เป็นราคาที่เหมาะสมในการตัดสินใจซื้อ มีความพึงพอใจในลวดลายที่มีทั้งรูปภาพและข้อความ ซึ่งลวดลายของเสื้อนั้นควรมีลักษณะที่เรียบง่าย สะอาด ไม่มากจนเกินไป และมีความเห็นว่าภูมิทัศน์และความสวยงามของพระตำหนักต่างๆ เป็นอัตลักษณ์ของ “วังสวนบ้านแก้ว”

2. รอยพระพุทธรูปที่เขาคิชฌกูฏ

ผู้บริโภคที่สนใจและตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 20-25 ปี เป็นนักเรียนนักศึกษา มีความต้องการให้ออกแบบและพัฒนาเสื้อยืดที่ระลึก “รอยพระพุทธรูปที่เขาคิชฌกูฏ” โดยนิยมเสื้อสีขาวแบบพอดิตัว ไม่ใหญ่ไม่เล็กจนเกินไป ราคา 101 – 300 บาท เป็นราคาที่เหมาะสมในการตัดสินใจซื้อ มีความพึงพอใจในลวดลายที่มีทั้งรูปภาพและข้อความ ซึ่งลวดลายของเสื้อนั้นควรมีลักษณะเรียบง่าย สะอาด ไม่มากจนเกินไป และมีความเห็นว่า สถานที่ประดิษฐานของรอยพระพุทธรูป (พระบาทพลวง) ที่สูงที่สุดในประเทศไทยเป็นอัตลักษณ์ของ “รอยพระพุทธรูปที่เขาคิชฌกูฏ”

3. หาดเจ้าหลาว

ผู้บริโภคที่สนใจและตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 26-30 ปี ประกอบธุรกิจส่วนตัว มีความต้องการให้ออกแบบและพัฒนาเสื้อยืดที่ระลึก “หาดเจ้าหลาว” โดยนิยมเสื้อสีขาว แบบพอดิตัวไม่ใหญ่ไม่เล็กจนเกินไป ราคา 101 – 300 บาท เป็นราคาที่เหมาะสมในการตัดสินใจซื้อ มีความพึงพอใจในลวดลายที่มีทั้งรูปภาพและข้อความ ซึ่งลวดลายของเสื้อนั้นควรเป็นลายเส้นสนุกสนาน สีสันทันสมัย และมีความเห็นว่าทิวทัศน์ทะเล หาดทรายละเอียดสีแดงเป็นอัตลักษณ์ของ “หาดเจ้าหลาว”

4. หาดแหลมสิงห์

ผู้บริโภคที่สนใจและตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 20-25 ปี เป็นนักเรียนนักศึกษา ต้องการให้ออกแบบและพัฒนาเสื้อยืดที่ระลึก “หาดแหลมสิงห์” โดยนิยมเสื้อสีขาวแบบพอดิตัวไม่ใหญ่ไม่เล็กจนเกินไป ราคา 101 – 300 บาท เป็นราคาที่เหมาะสมในการตัดสินใจซื้อ มีความพึงพอใจในลวดลายที่มีทั้งรูปภาพและข้อความ ซึ่งลวดลายของเสื้อนั้นควรเป็นลายเส้นสนุกสนาน สีสันทันสมัย และมีความเห็นว่า ปลาโลมาที่ไอเอส ซีเวิลด์ (สถานที่เข้าชมปลาโลมา) เป็นอัตลักษณ์ของ “หาดแหลมสิงห์”

5. น้ำตกพลิ้ว

ผู้บริโภคที่สนใจส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 20-25 ปี เป็นนักเรียนนักศึกษา ต้องการให้ออกแบบและพัฒนาเสื้อยืดที่ระลึก “น้ำตกพลิ้ว” โดยนิยมเสื้อสีขาวแบบพอดิตัวไม่ใหญ่ไม่เล็กจนเกินไป ราคา 101 – 300 บาท เป็นราคาที่เหมาะสมในการตัดสินใจซื้อ มีความพึงพอใจในลวดลายที่มีทั้งรูปภาพและข้อความ ซึ่งลวดลายของเสื้อนั้นควรมีลักษณะเรียบง่าย สะอาด ไม่มากจนเกินไป และมีความเห็นว่าน้ำตกขนาดใหญ่และสวยงาม มีน้ำไหลเย็นตลอดปี เป็นอัตลักษณ์ของ “น้ำตกพลิ้ว”

การออกแบบลายพิมพ์สกรีนบนเสื้อยืดที่ระลึกเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในจังหวัดจันทบุรี

หลังจากที่ได้มีการสรุปแนวความคิดในการออกแบบลายพิมพ์สกรีนบนเสื้อยืดที่ระลึกเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในจังหวัดจันทบุรีแล้วผู้วิจัยจึงออกแบบภาพร่าง (Sketch) ลายพิมพ์สกรีนของเสื้อที่ระลึกเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในจังหวัดจันทบุรี สำหรับแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง จำนวน 5 แหล่ง แหล่งละ 2 รูปแบบ รวมเป็น 10 รูปแบบ เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินผลจำนวน 3 ท่าน ได้แก่

1. ผศ.กฤตศักดิ์ เรือนนาค อาจารย์ประจำสาขาวิชาศิลปกรรม
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
2. อาจารย์สุเทพ สุสาสนี ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาวิชาศิลปกรรม
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
3. คุณพิรพงษ์ ใจบุญ ผู้จัดการร้านนึ่งย่างนศิลป์
(ธุรกิจออกแบบป้ายโฆษณา ไวนิล โลโก้ ลายพิมพ์สกรีนเสื้อ และงานศิลป์ทุกประเภท)

ภาพที่ 1 : ภาพแสดงการออกแบบลายพิมพ์สกรีนบนเสื้อยืดที่ระลึกฯ ในจังหวัดจันทบุรี

ที่มา : เบญจพร ประจง. 2555

ผลประเมินความพึงพอใจของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญในการพัฒนาตลาดขายพืชมัสดกรีนของ
ลือยัดที่ระลิกเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรคในจังหวัดจันทปรี

ตารางที่ 1 ผลประเมินความพึงพอใจของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญในการพัฒนาตลาดขายพืชมัสดกรีน
ของลือยัดที่ระลิกเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรคในจังหวัดจันทปรี (n = 3)

การประเมินความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ	คะแนนเฉลี่ย									
	วังสวนบ้านแก้ว		รอยพระพุทธรบาท ที่เขาคิชฌฃฏ		หาดเจ้าหลาว		หาดแหลมสิงห์		น้ำตกพลั่ว	
	แบบที่ 1	แบบที่ 2	แบบที่ 1	แบบที่ 2	แบบที่ 1	แบบที่ 2	แบบที่ 1	แบบที่ 2	แบบที่ 1	แบบที่ 2
	$\bar{X}$	$\bar{X}$	$\bar{X}$	$\bar{X}$	$\bar{X}$	$\bar{X}$	$\bar{X}$	$\bar{X}$	$\bar{X}$	$\bar{X}$
1. ด้านการออกแบบ ความ สมบูรณ์ของตลาด	4.34	4.00	3.67	4.67	4.67	4.00	4.67	4.00	4.34	4.34
2. ด้านลีสนความสวยงาม น่าสวมใส่	4.67	4.67	3.67	4.67	5.00	4.34	4.67	3.67	4.00	4.34
3. บ่งบอกถึงอัตลัฃษณของ ชุมชน/สถานที่	4.67	4.00	4.00	4.67	4.67	4.34	4.67	3.67	4.00	4.34
4. ความเหมาะสมกับการ ผลิตเป็นสินค้าที่ระลิก	4.34	4.34	3.67	5.00	4.67	4.00	4.67	3.67	4.00	4.34
5. ความเป็นไปได้ในการผลิต และจำหน่าย	4.34	4.00	3.67	4.67	4.34	4.00	4.34	3.34	4.00	4.00
เฉลี่ย	4.48	4.21	3.74	4.74	4.67	4.14	4.61	3.67	4.07	4.28

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

จากการศึกษาและรวบรวมข้อมูลของผู้เชี่ยวชาญสามารถสรุปได้ว่าผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านได้ทำการประเมิน
การออกแบบลายพืชมัสดกรีนลือยัดที่ระลิกเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรคในจังหวัดจันทปรี จำนวน 5 แหล่ง ได้แก่ วังสวน
บ้านแก้ว รอยพระพุทธรบาทที่เขาคิชฌฃฏ หาดเจ้าหลาว หาดแหลมสิงห์ และน้ำตกพลั่ว โดยใช้อัตลัฃษณของแหล่ง
ท่องเที่ยวนั้นๆ จำนวนแหล่งละ 2 แบบ รวม 10 แบบ สามารถสรุปแบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

วังสวนบ้านแก้ว

ด้านการออกแบบ ความสมบูรณ์ของตลาด แบบที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย 4.34 มากกว่าแบบที่ 2 ด้าน
ลีสนความสวยงาม น่าสวมใส่ แบบที่ 1 และแบบที่ 2 มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.67 ด้านการบ่งบอกถึงอัตลัฃษณของ
ชุมชน/สถานที่ แบบที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย 4.67 มากกว่าแบบที่ 2 ด้านความเหมาะสมกับการผลิตเป็นสินค้าที่ระลิก
แบบที่ 1 และแบบที่ 2 มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.34 ด้านความเป็นไปได้ในการผลิตและจำหน่าย แบบที่ 1 มีคะแนน
เฉลี่ย 4.34 มากกว่าแบบที่ 2 รวมคะแนนทั้ง 5 ด้าน แบบที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย 4.48 มากกว่าแบบที่ 2

รอยพระพุทธรบาทที่เขาคิชฌฃฏ

ด้านการออกแบบ ความสมบูรณ์ของตลาด แบบที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย 4.67 มากกว่าแบบที่ 1 ด้าน
ลีสนความสวยงาม น่าสวมใส่ แบบที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย 4.67 มากกว่าแบบที่ 1 ด้านการบ่งบอกถึงอัตลัฃษณของ
ชุมชน/สถานที่ แบบที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย 4.67 มากกว่าแบบที่ 1 ด้านความเหมาะสมกับการผลิตเป็นสินค้าที่ระลิก
แบบที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย 5.00 มากกว่าแบบที่ 1 ด้านความเป็นไปได้ในการผลิตและจำหน่าย แบบที่ 2 มีคะแนน
เฉลี่ย 4.67 มากกว่าแบบที่ 1 รวมคะแนนทั้ง 5 ด้าน แบบที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย 4.74 มากกว่าแบบที่ 1

หาดเจ้าหลาว

ด้านการออกแบบ ความสมบูรณ์ของตลาด แบบที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย 4.67 มากกว่าแบบที่ 2 ด้าน
ลีสนความสวยงาม น่าสวมใส่ แบบที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย 5.00 มากกว่าแบบที่ 2 ด้านการบ่งบอกถึงอัตลัฃษณของ
ชุมชน/สถานที่ แบบที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย 4.67 มากกว่าแบบที่ 2 ด้านความเหมาะสมกับการผลิตเป็นสินค้าที่ระลิก
แบบที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย 4.67 มากกว่าแบบที่ 2 ด้านความเป็นไปได้ในการผลิตและจำหน่าย แบบที่ 1 มีคะแนน

เฉลี่ย 4.34 มากกว่าแบบที่ 2 รวมคะแนนทั้ง 5 ด้าน แบบที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย 4.67 มากกว่าแบบที่ 2

หาดแหลมสิงห์

ด้านการออกแบบ ความสมบูรณ์ของลวดลาย แบบที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย 4.67 มากกว่าแบบที่ 2 ด้าน
สีสันความสวยงาม น้ำสวมน้ำใส แบบที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย 4.67 มากกว่าแบบที่ 2 ด้านการบ่งบอกถึงอัตลักษณ์ของ
ชุมชน/สถานที่ แบบที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย 4.67 มากกว่าแบบที่ 2 ด้านความเหมาะสมกับการผลิตเป็นสินค้าที่ระลึก
แบบที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย 4.67 มากกว่าแบบที่ 2 ด้านความเป็นไปได้ในการผลิตและจำหน่าย แบบที่ 1 มีคะแนน
เฉลี่ย 4.34 มากกว่าแบบที่ 2 รวมคะแนนทั้ง 5 ด้าน แบบที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย 4.61 มากกว่าแบบที่ 2

น้ำตกพลั่ว

ด้านการออกแบบ ความสมบูรณ์ของลวดลาย แบบที่ 1 และแบบที่ 2 มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ

4.34 ด้านสีสันความสวยงาม น้ำสวมน้ำใส แบบที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย 4.34 มากกว่าแบบที่ 1 ด้านการบ่งบอกถึงอัต
ลักษณ์ของชุมชน/สถานที่ แบบที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย 4.34 มากกว่าแบบที่ 1 ด้านความเหมาะสมกับการผลิตเป็น
สินค้าที่ระลึก แบบที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย 4.34 มากกว่าแบบที่ 1 ด้านความเป็นไปได้ในการผลิตและจำหน่าย แบบที่ 1
และแบบที่ 2 มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 4.00 รวมคะแนนทั้ง 5 ด้าน แบบที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ย 4.28 มากกว่าแบบที่ 1

สรุปและอภิปรายผล

ตามที่ภาครัฐได้มีการรณรงค์ให้ประชาชนสนับสนุนการท่องเที่ยวในประเทศไทยให้มากขึ้นนั้น จังหวัดจันทบุรี
เป็นจังหวัดหนึ่งที่สนับสนุนการกิจดังกล่าว โดยได้กำหนดยุทธศาสตร์หลักของจังหวัด ได้แก่ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว
พัฒนาด้านบริการ มาตรฐานและคุณภาพต่างๆ การดูแลสุขภาพความสะอาดเรื่องสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัยในชีวิต
และทรัพย์สิน จุดที่จะเน้นหนักคือ การประชาสัมพันธ์การเปิดเมืองท่องเที่ยวในช่วงที่มีเทศกาลเพื่อให้นักท่องเที่ยวและ
คนทั่วไปได้รู้จักจังหวัดจันทบุรีมากขึ้น นอกจากนี้ยังเน้นในเรื่องการพัฒนาการผลิตและการปรับปรุงสินค้าของที่ระลึก
ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสเลือกซื้อไปเป็นของฝากมากขึ้น นับเป็นสิ่งที่ทุกภาคส่วน
ให้ความสำคัญและสนับสนุน ส่งเสริมตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์เพื่อสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน และเป็นการ
ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดียิ่งขึ้น

จากการศึกษาเรื่อง การออกแบบลายพิมพ์สกรีนบนเสื้อยืดที่ระลึกเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในจังหวัด
จันทบุรีนี้ ผู้ทำวิจัยได้ดำเนินการที่สอดคล้องบรรลุดุฏประสงค์ โดยเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นแนวทางใน
การหาอัตลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง 5 แห่ง ของจันทบุรี ได้แก่ วัดสวนบ้านแก้ว รอยพระพุทธรูปที่
เขาคิชฌกูฏ หาดเจ้าหลาว หาดแหลมสิงห์ น้ำตกพลั่ว โดยเริ่มสำรวจความต้องการของตลาดจากกลุ่มเป้าหมายจาก
แหล่งท่องเที่ยวทั้ง 5 แห่ง คือ กลุ่มผู้ผลิต ผู้จำหน่ายด้วยแบบสัมภาษณ์ และผู้ที่สนใจด้วยแบบสอบถาม ทำให้ทราบ
ข้อมูลความต้องการที่แท้จริงในการพัฒนาการออกแบบลายพิมพ์สกรีนบนเสื้อยืดที่ระลึกที่มีความสอดคล้องและ
สนับสนุนนโยบายเศรษฐกิจสร้างสรรค์ จากนั้นได้นำข้อมูลที่ได้เหล่านั้นมาประกอบกับความรู้ทางทฤษฎี ความสามารถ
ในการออกแบบลายพิมพ์สกรีนบนเสื้อยืดที่ระลึกฯ อย่างเต็มความสามารถ จากนั้นได้นำผลงานออกแบบทั้งหมดให้
ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านศิลปะและการออกแบบได้ประเมินผลตามแบบประเมินความพึงพอใจ
พร้อมทั้งให้ข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาลายพิมพ์สกรีนบนเสื้อยืดที่ระลึกประจำแหล่ง
ท่องเที่ยวในจังหวัดจันทบุรีต่อไป

การวิจัย เรื่อง การออกแบบลายพิมพ์สกรีนบนเสื้อยืดที่ระลึกเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในจังหวัดจันทบุรี
นี้ นอกจากจะเป็นการต่อยอดองค์ความรู้ด้านการพิมพ์ซิลค์สกรีนที่สามารถสร้างคุณค่าและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์
ในการออกแบบลายพิมพ์สกรีนบนเสื้อยืดแล้ว ยังเป็นการสนับสนุนการท่องเที่ยว เป็นส่วนสำคัญในการเผยแพร่อัต
ลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดจันทบุรี และยิ่งกว่านั้นยังเป็นการส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์และนำรายได้สู่
ชุมชน จังหวัดและประเทศไทยมากขึ้น อีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

เสื้อที่ระลึกมักได้รับความนิยมจากผู้บริโภคอย่างไม่มีวันเสื่อมคลาย ฉะนั้นการออกแบบที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ
ตนจะสามารถแสดงให้เห็นถึงควมมีคุณค่าเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ผลงานมีความน่าสนใจจากผู้บริโภคมากขึ้นด้วย

การออกแบบของที่ระลึกตามเทศกาลต่างๆ จะทำให้เพิ่มความคล่องของสภาพเศรษฐกิจภายในชุมชน และยัง
สามารถสร้างความทรงจำให้กับนักท่องเที่ยว

ความคงทนต่อการใช้งานมีความสำคัญมากต่อสินค้าที่เป็นของใช้หรือเครื่องประดับ หากสามารถเลือกวัตถุดิบ
หรือสีเคลือบให้มีลักษณะที่เหมาะสมและทนทานต่อการใช้งานได้เป็นประจำ จะเป็นปัจจัยที่ช่วยดึงดูดกลุ่มลูกค้าที่
นิยมใช้สินค้าทำมือได้มากขึ้น

การรักษาระดับความประณีตของชิ้นงาน เป็นหนึ่งในปัจจัยที่ช่วยสร้างความประทับใจให้กับลูกค้า อีกทั้งยังช่วย
เพิ่มโอกาสในการกลับมาซื้อซ้ำของลูกค้าในอนาคตอีกด้วย

ควรมีการจัดสิทธิบัตรของสินค้าและสร้างตราสินค้า (แบรนด์) เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่า หลังจากที่ยกระดับ
คุณภาพสินค้าทั้งทางด้านการออกแบบและมาตรฐานการผลิตแล้ว โดยการสร้างตราสินค้าจะเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้
ลูกค้าระลึกถึงลักษณะเฉพาะที่โดดเด่นและคุณภาพของสินค้าได้โดยง่าย รวมถึงเป็นประโยชน์สำหรับการทำ
ประชาสัมพันธ์ เพราะจะช่วยให้ลูกค้าจดจำสินค้าได้ และยังง่ายต่อการติดตามของลูกค้า ในกรณีที่ลูกค้าต้องการที่จะ
ซื้อในครั้งต่อไป

การออกแบบลายพิมพ์สกรีนบนเสื้อยืดที่ระลึกที่ผู้วิจัยได้ทำการออกแบบและพัฒนาขึ้นนี้สามารถใช้เทคโนโลยี
ทางการพิมพ์ ซึ่งปัจจุบันมีเครื่องพิมพ์เสื้อยืดที่ควบคุมและสั่งพิมพ์ภาพด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งปัจจุบันมีราคาที่ไม่
สูงนักและใช้เวลาไม่มากก็สามารถได้เสื้อที่มีลายพิมพ์ตามต้องการ

วิจารณ์ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การออกแบบลายพิมพ์สกรีนบนเสื้อยืดที่ระลึกเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในจังหวัดจันทบุรี
นี้ถือว่าประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย การออกแบบลวดลายสกรีนนั้นเป็นการสร้างเอกลักษณ์ผ่านทาง
ภาพ การสร้างลวดลายเพื่อเข้าไปอยู่ในใจของผู้บริโภคได้อย่างทั่วถึงก็จะทำให้ผู้บริโภคหรือกลุ่มเป้าหมายตระหนัก
ในอัตลักษณ์และวัฒนธรรมของชุมชนได้เป็นอย่างดี

แหล่งท่องเที่ยวมีชื่อเสียง 5 แหล่ง ของจันทบุรี ได้แก่ วัดสวนบ้านแก้ว รอยพระพุทธรูปที่เขาคิชฌกูฏ หาดเจ้า
หลาว หาดแหลมสิงห์ น้ำตกพลิ้ว ต่างมีอัตลักษณ์หรือความเป็นตัวตนที่แตกต่างกัน การสำรวจเก็บข้อมูลในภาพรวม
อาจจะไม่ได้ข้อมูลที่เพียงพอในการออกแบบ แต่การลงพื้นที่สำรวจในแต่ละพื้นที่ทำให้ได้อัตลักษณ์ที่ชัดเจนและ
แตกต่างกัน เช่น ความต้องการของผู้ที่สนใจในพื้นที่หาดเจ้าหลาว หาดแหลมสิงห์ จะเน้นที่สีสันสดใส สนุกสนาน ใน
ขณะเดียวกันพื้นที่วัดสวนบ้านแก้ว รอยพระบาทที่เขาคิชฌกูฏ น้ำตกพลิ้วจะเน้นที่ความเรียบง่าย มีลวดลายและสีสัน
ไม่มากจนเกินไป เป็นต้น

ผลการวิจัย ผู้วิจัยจะนำผลที่ได้จากการวิจัยนี้ไปต่อยอดองค์ความรู้ด้านการพิมพ์สกรีน และเผยแพร่แก่ผู้ผลิต
และผู้จำหน่ายในการพัฒนาการออกแบบให้ตรงกับความต้องการของตลาด

ผลทางวิชาการ ผู้วิจัยจะนำผลที่ได้จากการวิจัยไปสังเคราะห์เพื่อใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป เช่น
ในรายวิชาการพิมพ์ซิลค์สกรีนเบื้องต้น การออกแบบของที่ระลึก การออกแบบผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

คณะผู้วิจัยหวังว่าผลการวิจัยนี้จะเป็นการกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบลายพิมพ์สกรีนบนเสื้อยืดที่
ระลึกเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ในจังหวัดจันทบุรี สนับสนุนการท่องเที่ยวและเผยแพร่อัตลักษณ์ของแหล่ง
ท่องเที่ยวบนพื้นฐานของการสร้างจิตสำนึกของการอนุรักษ์ ที่ศิลปะจะเป็นแรงขับเคลื่อนและก่อให้เกิดการอนุรักษ์
มรดกวัฒนธรรมที่ยั่งยืนและน่ายินดีสู่แหล่งท่องเที่ยว ชุมชนฯ จังหวัดจันทบุรีและประเทศไทยมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (10 กรกฎาคม 2556). การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. Available URL:

<http://www.tat.or.th>

จังหวัดจันทบุรี. (10 กรกฎาคม 2556). สำนักงานสถิติจังหวัดจันทบุรี. Available URL:

http://chanthaburi.nso.go.th/chtburi/index_oldversion.htm

ประเสริฐ ศีลรัตน์. 2531. ของที่ระลึก. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.